

Aber heute ist das anders

Але сьогодні все інакше

Загальні відомості

Запам'ятайте!

Складні речення, поєднані сполучниками

Прості речення за допомогою сполучників можна поєднувати у складні. На уроці прозвучали такі сполучники сурядності:

und Означає просте складання, перелік. Перед сполучником **und**, який поєднує два речення, ставиться кома.

- a) Hier gibt sehr viel Industrie.
b) Hier leben sehr viele Menschen.
Hier gibt es sehr viel Industrie, **und** hier leben sehr viele Menschen.

aber Означає протиставлення двох висловлювань. Перед **aber** завжди ставиться кома.

- a) Früher gab es hier sehr viel Eisenindustrie.
b) Heute ist das anders.
Früher gab es hier sehr viel Eisenindustrie, **aber** heute ist das anders.

sondern Також означає протиставлення. Сполучник **sondern** вживається в тих випадках, коли перше речення містить заперечення. Перед **sondern** завжди ставиться кома.

- a) Der Himmel ist *nicht* mehr grau.
b) Der Himmel ist wieder blau.
Der Himmel ist nicht mehr grau, **sondern** (der Himmel ist) wieder blau.

Якщо поєднані сполучником речення мають однакові номінативні додатки (підмети) й дієслова, то у другому реченні їх можна опустити.

Der Himmel ist nicht mehr grau, **sondern** wieder blau.

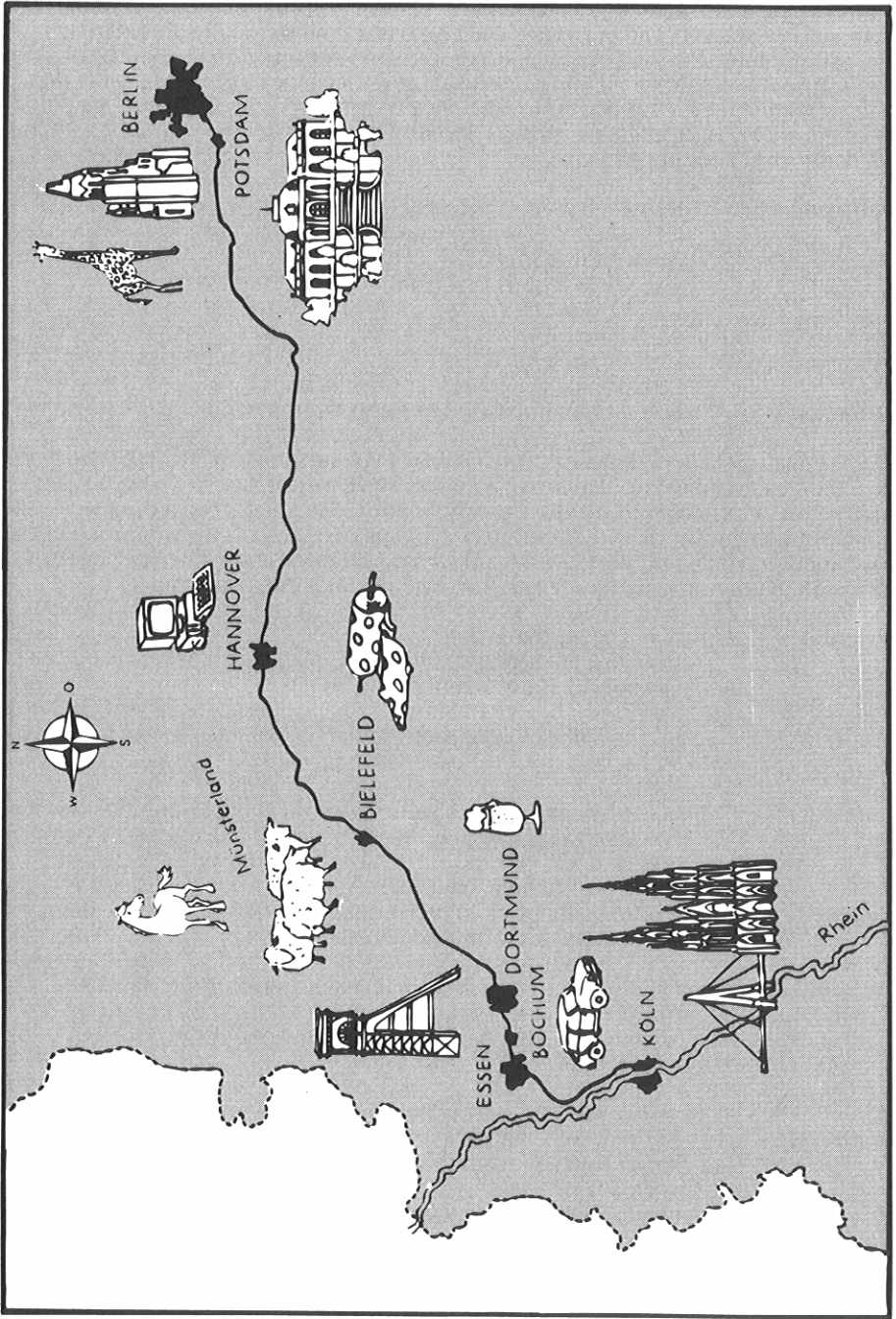
Вирази з діалогів

Glück haben: Wir haben Glück.

Früher gab es hier ..., aber jetzt ist das anders.

Wie lange dauert denn das noch?

Das ist langweilig.

Екс і Андреас поїздом їдуть до Берліна. На поїзд вони сідають у Кельні на головному вокзалі. Поїзд рушає. Екс і Андреас з вікна вагона бачать славетний Кельнський собор. Будівництво цього собору почалося у 1248 році, продовжувалося у 1560 році й закінчилося в період з 1842 по 1880 рік. Кельнський собор розташовано біля головного вокзалу міста, на березі Рейну. Поїзди, які відходять з головного вокзалу, відразу в'їжджають на залізничний міст через Рейн.

Andreas: Ex, wir haben Glück! Hier, das Abteil ist ganz leer.
Ex: Ich möchte einen Fensterplatz.
Andreas: Aber natürlich!
Ex: Toll - wir fahren ja schon! - Was ist denn das?
Andreas: Das ist der Dom.
Ex: Ist der schön!
Andreas: Und er ist sehr alt.
Ex: Schau mal, wir fahren ja über Wasser.
Andreas: Das ist der Rhein – den kennst du ja schon.

Далі поїзд проїздить через густонаселену Рурську область. До 1970 року це був найважливіший промисловий регіон Німеччини. Ессен і Бохум були центрами гірничовидобувної промисловості. Тут також були сталеливарні підприємства Круппа. Зараз Рурська область із забрудненого промислового регіону перетворилася на місце, де процвітають університети, всілякі науково-дослідні інститути, численні заклади культури.

Zugführer: Essen Hauptbahnhof!
Bochum Hauptbahnhof!
Dortmund Hauptbahnhof!
Ex: Das sind aber viele Städte!
Andreas: Ja, hier gibt es sehr viel Industrie, und hier leben sehr viele Menschen.
Ex: Industrie?
Andreas: Ja, früher gab es hier sehr viel Stahl- und Eisenindustrie und vor allem den Bergbau. Aber heute ist das anders. Es gibt immer noch viel Industrie, aber man fördert keine Kohle mehr. In Bochum baut man Autos. – Aber das Bier aus Dortmund gibt es immer noch. Und der Himmel ist nicht mehr grau, sondern wieder blau!

Федеральна земля Північний Рейн-Вестфалія відома не лише завдяки своїй високорозвинутій промисловості. В районі Мюнстера переважно займаються сільським господарством, тваринництвом. Тут розводять свиней і породистих коней.

Ex: Schau mal, da sind ja Schweine und Pferde auf der Wiese!
Andreas: Na klar, jetzt sind wir ja schon in Westfalen. Hier gibt's fast kaum noch Industrie, sondern mehr Landwirtschaft.

Екс стомилася й питає, чи довго їм ще їхати.

Zugführer: Bielefeld Hauptbahnhof.
Hannover Hauptbahnhof.
Ex: Wie lange dauert das denn noch?

Andreas: Ich weiß, die Fahrt dauert lange, aber jetzt sind wir schon fast die Hälfte gefahren.
 Ex: Wie lange dauert das denn noch?
 Andreas: Noch vier Stunden. Komm, wir gehen mal in den Speisewagen.

Вид з вікна навіває на Екс нудьгу. Там пропливають одні й ті ж самі ландшафти: ліси, ріки, лути...

Ex: Hier gibt's ja nur Wälder, Blumen und Flüsse, keine Städte, nur Dörfer - das ist langweilig.
 Andreas: Dann schlaf doch ein wenig.

Екс прокидається, коли поїзд зупиняється неподалік від Берліна в Потсдамі.

Zugführer: Potsdam - hier Potsdam.
 Ex: Sind wir da?
 Andreas: Nein, aber die nächste Station ist Berlin.
 Ex: Na endlich!

Слова й вирази

Glück haben	(ім) пощастило
das Glück	щастя
das Abteil	купе
der Fensterplatz	місце біля вікна
das Fenster	вікно
der Platz	місце
über	над
die Stadt, die Städte	місто, міста
die Industrie	промисловість
der Stahl	сталь
das Eisen	залізо
der Bergbau	гірничовидобувна промисловість
vor allem	перш за все
Kohle fördern	добувати вугілля
die Kohle	вугілля
Autos bauen	будувати автомобілі
der Himmel	небо
grau	сірий
nicht mehr ... sondern	вже не ... а...
das Schwein, die Schweine	свиня, свині
das Pferd, die Pferde	кінь, коні
die Wiese	луг
fast kaum noch Industrie	майже немає промисловості
die Landwirtschaft	сільське господарство

dauern
die Hälfte
gefahren sein
der Speisewagen
der Wald/die Wälder
der Fluß/die Flüsse
das Dorf/die Dörfer
nächste
die Station
Na endlich!

тривати
половина
проїхати
вагон-ресторан
ліс, ліси
ріка, ріки
село, села
наступний
станція
Нарешті!

Вправи

1 Про яке місто йшлося?

1. Da stellt man Bier her.	a) Potsdam
2. Da baut man Autos.	b) Köln
3. Da förderte man Kohle.	c) Berlin
4. Da gibt es viel Landwirtschaft.	d) Essen
5. Das ist die letzte Station vor Berlin.	e) Bochum
6. Da gibt es einen alten Dom.	f) Dortmund
7. Von Hannover bis _____ dauert die
Fahrt noch vier Stunden.	g) Westfalen

2 Поедняйте речення сполучником *und*. Зверніть увагу на члени речення, які повторюються.

1. Köln hat einen alten Dom. Köln liegt am Rhein.

2. Das Abteil ist leer. Ex bekommt einen Fensterplatz.

3. Der Dom ist sehr schön. Der Dom ist sehr alt.

4. Hier gibt es viel Industrie. Hier leben viele Menschen.

5. Früher gab es hier viel Stahlindustrie. Früher gab es hier viel Eisenindustrie.

3 Поедняйте речення сполучником *aber*.

1. Früher förderte man hier viel Kohle. Heute ist das anders.

2. Die Fahrt dauert lange. Wir sind schon fast die Hälfte gefahren.

3. Die Feldmäuse sammelten Körner und Nüsse. Frederick sammelte Wörter.

4. Dikmen fragt viele Leute. Er erfährt seinen Geburtstag nicht.

5. Er fragt seine Mutter. Sie weiß seinen genauen Geburtstag nicht.

4 Поедняйте речення сполучником *sondern*.

1. Hier gibt es fast keine Industrie. Hier gibt es mehr Landwirtschaft.

2. Der Himmel ist nicht mehr grau. Der Himmel ist jetzt blau.

3. Hier gibt es keine Städte mehr. Hier gibt es nur Dörfer.

4. Frederick sammelte keine Vorräte. Er sammelte Wörter.

5. Dikmen erfährt seinen Geburtstag nicht. Er hört nur viele Geschichten.
